

Epidemiologisk lägesbild, uppdaterad 2025-12-09

Aktuell sjukdom

Högpatogen fågelinfluensa (HPAI), benämns fågelinfluensa i texten.

Händelsen

Utbrott av fågelinfluensa på tama och vilda fåglar i Sverige, samt fortsatt smittspridning i Europa och globalt.

Sammanfattning

Under oktober och november konstaterades fyra utbrott av fågelinfluensa hos tama fåglar varav tre var kommersiella anläggningar. Sedan 1 oktober har fågelinfluensa konstaterats hos 22 vilda fåglar i Sverige och under den senaste veckan har antalet rapporter om vilda fåglar med kliniska symtom på fågelinfluensa ökat kraftigt till Rapportera vilt (rapporteravilt.sva.se).

Den pågående smittspridningen av fågelinfluensa bland vilda fåglar i Europa, framför allt Tyskland, saknar motstycke och har bidragit till ett stort antal utbrott på fjäderfåanläggningar.

Situationen i Sverige

Fyra utbrott av fågelinfluensa har konstaterats hos tama fåglar i Sverige sedan inledningen av säsongen 1 oktober, se tabell 1. Utbrotten inträffade tidigare på säsongen (säsongen löper från 1 oktober till 30 september) jämfört med vad som noterats under föregående säsonger.

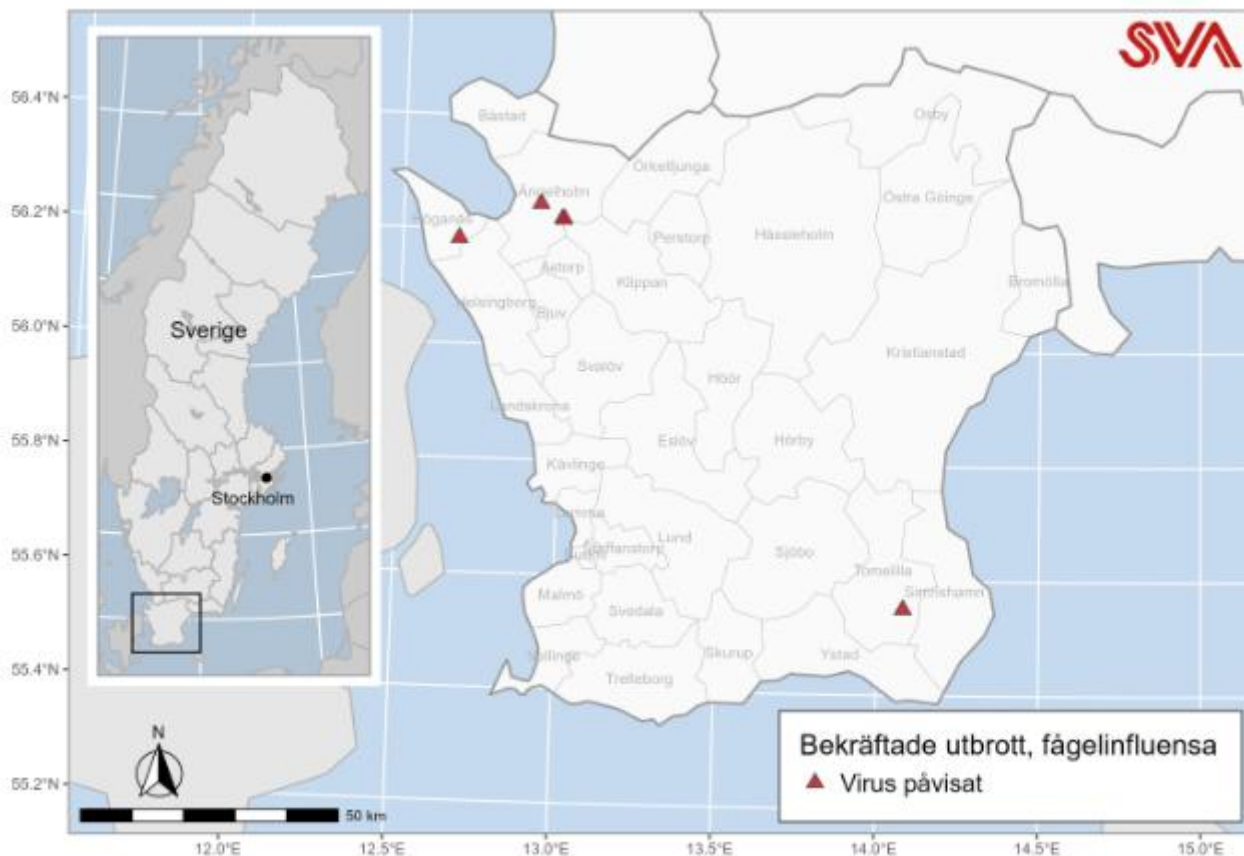
Tabell 1: Konstaterade utbrott på fjäderfå och andra fåglar i fångenskap säsong 2025/26:

Datum för konfirmering	Subtyp	Län	Kommun	Typ av anläggning	ID (JV)
2025-10-15	H5N1	Skåne	Höganäs	Hobby, blandade arter	IP 1
2025-10-25	H5N1	Skåne	Tomelilla	Kalkoner	IP2
2025-11-05	H5N1	Skåne	Ängelholm	Kalkoner m.m.	IP3
2025-11-07	H5N1	Skåne	Ängelholm	Avelshöns	IP4

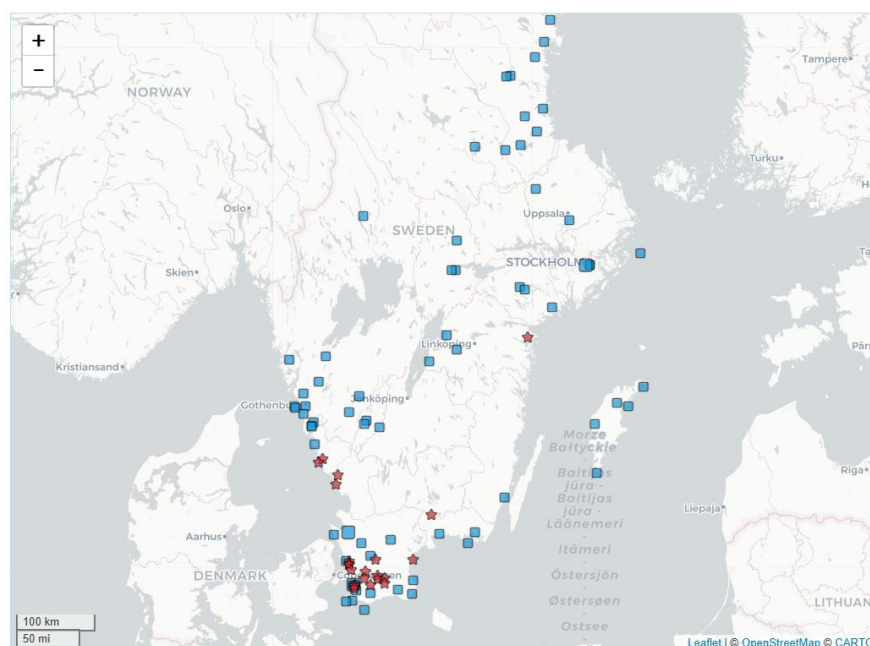
Sedan 1 oktober har fågelinfluensa konstaterats hos 22 vilda fåglar (figur 2 och bilaga 1) i Sverige. Detta är sannolikt bara en bråkdel av det totala antalet drabbade fåglar eftersom endast ett mindre urval undersöks. Dessutom förekommer det att fåglar infekteras men inte blir sjuka eller dör och då fångas de inte upp i övervakningen. Den senaste veckan har antalet rapporter om vilda fåglar med kliniska symtom på fågelinfluensa ökat kraftigt till rapporteravilt.sva.se. Ökningen gäller framför allt gäss i Skåne, men det har även inkommit flera rapporter från Halland, Blekinge, Kalmar, Östergötland och Gotland.

För andra året i rad genomförs en omfattande aktiv övervakning av infångade vilda fåglar, främst gräsänder, vid Ottenby fågelstation på Öland, under perioden juni till december. Hittills i år har ett fall av högpatogen fågelinfluensa påvisats hos en gräsand som provtogs 15 oktober 2025. Övervakningen ingår i projektet "Sentinel Wild Birds"¹ som finansieras av EFSA.

¹ www.sentinelwildbirds.lnu.se

Figur 1: Karta över konstaterat smittade anläggningar säsongen 2025–2026.

Figur 2: Karta över övervakningen av fågelinfluensa hos vilda fåglar i Sverige sedan 1 oktober 2025 där positiva fynd markeras med röda stjärnor och fåglar provtagna med negativa resultat med blå kvadrater. [Länk till interaktiv karta som uppdateras dagligen.](#)

Situationen i Europa

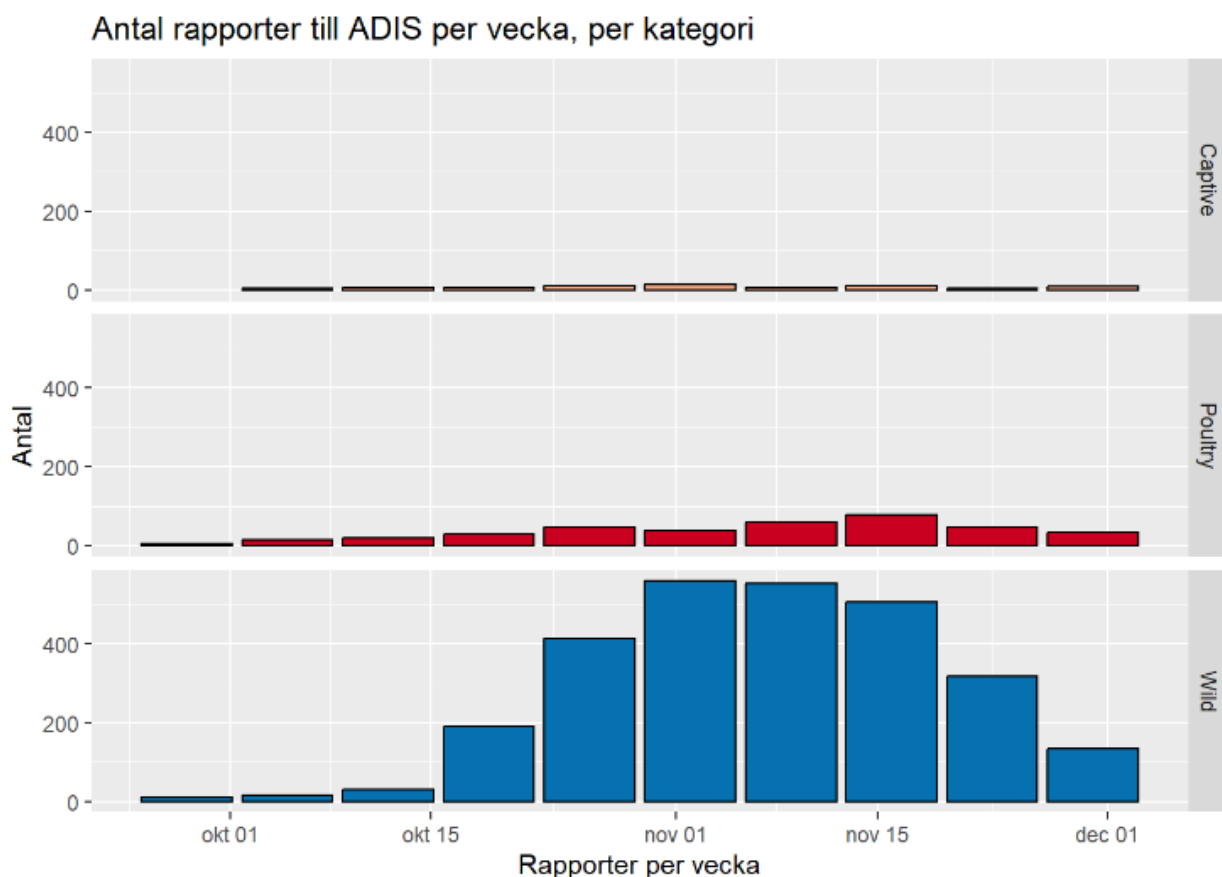
Den 26 november publicerade EFSA ett yttrande som varnade för en kraftig smittspridning av fågelinfluensa bland vilda fåglar i samband med höstflytten– en spridning som helt saknar motstycke². Antalet rapporter/vecka

² <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.2903/j.efsa.2025.9811>

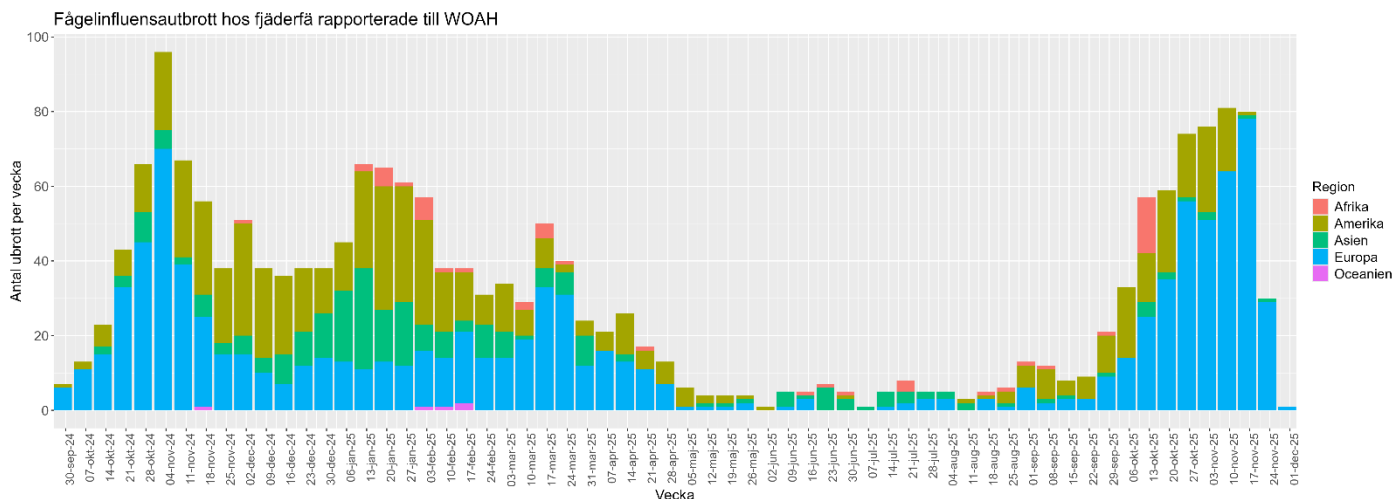
om fågelinfluensa hos såväl fjäderfä som vilda fåglar till EU:s Animal Disease Information System (ADIS) hade då nått en topp under november för att sedan ha avtagit marginellt, se figur 3. Fågelinfluensafallen hos vilda fåglar gäller främst andfåglar och tranor som har drabbats mycket hårt. Antal rapporterade fall sedan 1 oktober 2025 är: 370 utbrott i fjäderfäanläggningar, 71 utbrott på andra fåglar i fångenskap och 2725 fall på vilda fåglar, se figur 3-4.

De länder i EU som rapporterat flest utbrott i fjäderfäanläggningar sedan 1 oktober är: Tyskland (146), Frankrike (90), Italien (29), Nederländerna (21), Polen (20), Belgien (9), Tjeckien (9), Danmark (8) och Spanien (8). I Frankrike avser närmare hälften av rapporterna utbrott bland vaccinerade ankor, varav många var symtomlösa. De länder som rapporterat flest fall av fågelinfluensa hos vilda fåglar är Tyskland (1839), Frankrike (188), Nederländerna (172), Belgien (120), Spanien (89), Italien, (60), Danmark (48), Österrike (39), Luxemburg (21) och Lettland (20). Storbritannien har rapporterat 66 utbrott av fågelinfluensa hos tama fåglar sedan 1 oktober 2025. Dessa uppgifter finns inte i ADIS och ingår därför inte i figur 3-5. Källa: <https://www.gov.uk/guidance/avian-influenza-bird-flu>.

Samtliga rapporterade fall sedan 1 oktober är orsakade av högpatogeten fågelinfluensa av typen H5N1, klad 2.3.4.4b, med undantag för ett fåtal vilda fåglar i Norge respektive på Island som hade subtyp H5N5 av samma klad.

Figur 3: Antal rapporter till ADIS per vecka per kategori. 1 oktober – 8 december 2025, captive=andra fåglar i fångenskap, poultry=fjäderfä, wild=vilda fåglar

Figur 5. Utbrott av högpåtagen fågelinfluensa hos fjäderfä som rapporteras till Världshälsoorganisationen för djurhälsa (WOAH) sedan 1 oktober 2024, per vecka per region. Datauttåg 2 december 2025. Veckan baseras på rapporterat startdatum för utbrottet. Rutiner för rapportering varierar mellan länder och därmed speglar sannolikt inte data i figuren helt den verkliga globala situationen.

Fågelinfluensa hos däggdjur

Sedan 1 oktober har fågelinfluensa rapporterats hos en fjällräv på Island, en rödräv i Spanien och två katter i Nederländerna. Globalt har det varit flera rapporter om fågelinfluensa hos däggdjur, främst från USA men även enstaka rapporter från Asien. Den omfattande smittspridningen bland mjölkkor i USA har avtagit och endast två nya fall har rapporterats sedan 1 oktober.³

Bakgrund och aktuell övervakning

Se: <https://www.sva.se/produktionsdjur/fjaderfa/sjukdomar/djursjukdomar-a- o/fagelinfluensa-aviar-influensa-ai> och <https://www.sva.se/amnesomraden/smittlage/smittlage-for-fagelinfluensa>

Antagande och analys

Smittläget för fågelinfluensa har försämrats successivt sedan början av oktober och smittrycket är som högst i Skåne län. Erfarenheter från tidigare säsonger visar att situationen kan förvärras ytterligare under de kommande månaderna, med risk för ökad viruscirkulation bland vilda fåglar över ett större geografiskt område. SVA bedömer därför att risken för utbrott av fågelinfluensa hos fjäderfä och andra fåglar i fångenskap är förhöjd. Risken bedöms vara särskilt hög inom det fastställda högriskområdet, men det är sannolikt att fågelinfluensa cirkulerar bland vilda fåglar även utanför detta.

Fågelinfluensavirus sprids framför allt via vilda fåglars träck som kontaminerar utomhusmiljön. Därför är det viktigt att djurhållare med fjäderfä eller andra tamfåglar tänker extra mycket på smittskyddet och undviker både direkt och indirekt kontakt med vilda fåglar. Indirekt kontakt är en viktig smittväg och innebär att smittan kan spridas via till exempel redskap, kläder, skor eller annat som har kommit i kontakt med den yttre miljön där viruset kan finnas.

Vid ökad dödlighet eller symtom som kan tyda på fågelinfluensa bör veterinär kontaktas omgående. Symtomen kan bland annat vara nedsatt allmäntillstånd, minskad aptit, neurologiska störningar, andningsbesvär eller diarré. Svullnad av huvud och kam samt blödningar på benen kan ibland ses. Sjukdomsförloppet är ofta snabbt och fåglarna kan dö innan tydliga symtom hunnit utvecklas.

Veterinärer uppmanas att också vara uppmärksamma på sjukdomssymtom hos däggdjur, särskilt katter, som kan tyda på fågelinfluensa. Kontakta epizootijouren på SVA vid misstänkta fall för råd om provtagning mm.

Europiska smittskyddsmyndigheten (ECDC) gör bedömningen att risken för smitta till människor i Europa generellt är låg vad gäller fågelinfluensa av den aktuella kladen 2.3.4.4b. Den typ av fågelinfluensa H5N1 som

³ <https://www.aphis.usda.gov/livestock-poultry-disease/avian/avian-influenza/hpai-detections/hpai-confirmed-cases-livestock>

konstaterats i Sverige och Europa 2021–2025 ska inte förväxlas med H5N1 som påvisades i Sverige 2006–2007 (kladen 2.2.1 och 2.2.2), som innebar högre risker för människor. Den generella rekommendationen till allmänheten är dock att inte vidröra döda eller sjuka djur och även förhindra att exempelvis hundar eller katter är i nära kontakt med dessa. För personer som upplever luftvägssymtom efter att hanterat fåglar med konstaterad fågelinfluensa rekommenderar folkhälsomyndigheten att de ska ta kontakt med vården och då också säga att de hanterat fåglar med fågelinfluensa.

SVA är tacksam för rapporter om observationer av sjuka eller döda vilda fåglar, eller andra vilda djur till <https://rapporteravilt.sva.se/>.

Bilaga 1

Tabell: Konfirmerade fynd av fågelinfluensa hos vilda fåglar sedan 1 oktober 2025

Fynd-datum	Ankomst-datum	Sub-typ	Fågelart	Län	Kommun
2025-12-03	2025-12-04	H5N1	Tornfalk	Skåne län	Lund
2025-11-30	2025-12-04	H5N1	Vitkindad gås	Skåne län	Kävlinge
2025-11-28	2025-12-04	H5N1	Vitkindad gås	Skåne län	Landskrona
2025-11-28	2025-12-04	H5N1	Vitkindad gås	Skåne län	Landskrona
2025-11-28	2025-12-03	H5N1	Vitkindad gås	Skåne län	Landskrona
2025-11-18	2025-11-27	H5N1	Vitkindad gås	Skåne län	Eslöv
—	2025-11-27	H5N1	Ormvråk	Skåne län	Höör
2025-11-16	2025-11-20	H5N1	Sångsvan	Östergötlands län	Norrköping
2025-11-12	2025-11-19	H5N1	Gråtrut	Hallands län	Falkenberg
2025-11-11	2025-11-19	H5N1	Pilgrimsfalk	Skåne län	Malmö
2025-11-05	2025-11-12	H5N1	Trana	Skåne län	Kristianstad
2025-11-04	2025-11-07	H5N1	Gråtrut	Hallands län	Falkenberg

Fynd-datum	Ankomst-datum	Sub-typ	Fågelart	Län	Kommun
2025-12-03	2025-12-04	H5N1	Tornfalk	Skåne län	Lund
2025-11-30	2025-12-04	H5N1	Vitkindad gås	Skåne län	Kävlinge
2025-11-28	2025-12-04	H5N1	Vitkindad gås	Skåne län	Landskrona
2025-11-28	2025-12-04	H5N1	Vitkindad gås	Skåne län	Landskrona
2025-11-28	2025-12-03	H5N1	Vitkindad gås	Skåne län	Landskrona
2025-10-30	2025-11-04	H5N1	Fasan	Skåne län	Lund
2025-10-28	2025-10-31	H5N1	Trana	Skåne län	Sjöbo
2025-10-26	2025-10-30	H5N1	Trana	Skåne län	Lund
2025-10-25	2025-10-28	H5N1	Vitkindad gås	Skåne län	Lund
2025-10-17	2025-10-28	H5N1	Grågås	Skåne län	Malmö
2025-10-18	2025-10-23	H5N1	Havssula	Hallands län	Varberg
2025-10-09	2025-10-21	H5N1	Knölsvan	Skåne län	Sjöbo
2025-09-19	2025-10-08	H5N1	Havssula	Hallands län	Varberg
2025-09-19	2025-10-01	H5N1	Svarthuvad mås	Skåne län	Malmö